

نگاهی به روند برگزاری مسابقات دانشجویی هوش مصنوعی و برنامه‌نویسی با حما

رقابت‌های بین‌المللی بر

عسل اخویان طهرانی

سر دبیر
پیشران

فناوری اطلاعات طی دو دهه اخیر نقش کلیدی در توسعه جوامع داشته و در حال حاضر به عنوان یکی از موتورهای اصلی اقتصادی در دنیا شناخته می‌شود. در این میان فناوری هوش مصنوعی در سال‌های اخیر به دلیل کاربردهای گسترده‌ای که در حوزه‌های مختلف می‌تواند داشته باشد، در سطح جهانی بسیار مطرح و فراگیر شده است. شاید کمتر روزی باشد که سری به دنیای خبرهای علم و فناوری بزنیم و خبر جدیدی از هوش مصنوعی به چشممان نخورد. به همین خاطر کشورها در تلاشند تا با توسعه و گسترش این فناوری آینده‌ساز سهم بیشتری از بازار بزرگ و روبه‌رشد این حوزه را از آن خود کنند. از آنجا که دانشگاه‌ها از مهم‌ترین بازوهای گسترش و رشد علوم و فناوری‌های جدید به شمار می‌روند، رقابت‌های دانشجویی در این حوزه هم این روزها بسیار پررنگ شده است.

در همین راستا، ستاد توسعه اقتصاد دانش‌بنیان دیجیتال طی برنامه‌ای در نظر دارد از برگزاری مسابقات حرفه‌ای و ترویجی مختلف در زمینه‌های برنامه‌نویسی و هوش مصنوعی حمایت کند تا مسئولیت خود را در رشد و گسترش هرچه بیشتر این حوزه در کشور و ارتقای توانمندی‌های فنی و علمی نیروهای انسانی به ویژه دانشجویان ایفا کند. ناسادات خواسته، رئیس کارگروه نوآوری و تحول دیجیتال ستاد توسعه اقتصاد دانش‌بنیان دیجیتال در گفت‌وگو با پیشران از جزئیات برگزاری این رویدادها و دستاوردهای مورد انتظار آنها می‌گوید.

بازار صنعت هوش مصنوعی، بازاری با درآمدزایی بالاست که بر سایر صنایع نیز تأثیر بسزایی دارد و رشد و توسعه آن منجر به رشد و پویایی سایر صنایع می‌شود. براساس پژوهشی که از شرکت بین‌المللی پرایس ووتر هاوس کوپرز (PWC) منتشر شده است، فناوری هوش مصنوعی تا سال ۲۰۳۰، ۱۵/۷ تریلیون دلار به ارزش تولید ناخالص داخلی در سراسر دنیا اضافه خواهد کرد. در ایران نیز پیش‌بینی می‌شود که هوش مصنوعی می‌تواند اقتصاد کشور را پویاتر کند و حداقل ۱۵۰ میلیارد دلار درآمدزایی سالانه برای کشور به دنبال داشته باشد. به همین علت برنامه‌ریزی برای توسعه سریع و اصولی این فناوری پیش‌تاز از فوریت‌های سیاستگذاری حوزه علم و فناوری به شمار می‌رود. در حال حاضر کشورهای مختلف جهان و منطقه به دنبال زمینه‌سازی برای تسریع روند رشد فناوری هوش مصنوعی هستند و در این راستا مسابقات ملی و بین‌المللی مختلفی را با هدف شناسایی نخبگان این حوزه برگزار می‌کنند. تا پیش از این در کشور مانیز مسابقات دانشجویی مختلفی در زمینه برنامه‌نویسی و هوش مصنوعی در چند دانشگاه و موسسات داخلی در سطح استانی و کشوری برگزار شده بود. ستاد توسعه اقتصاد دانش‌بنیان دیجیتال در راستای ارتقای این مسابقات و زمینه‌سازی ایجاد تعامل سازنده میان متخصصان این حوزه با همتایان بین‌المللی در کنار برگزارکنندگان چنین مسابقاتی قرار گرفته است تا با حمایت و نظارت بر روند برگزاری آنها، امکان برگزاری شان را به صورت بین‌المللی و در ابعاد جهانی فراهم کند.

مسابقات ملی و بین‌المللی رایان به میزبانی دانشگاه شریف

نداسادات خواسته درخصوص هدف از برگزاری این مسابقات به پیشران می‌گوید: «ما به دنبال برگزاری مسابقه‌ای در ابعاد بین‌المللی بودیم که البته بتواند

بیشترین تعداد علاقه‌مندان و دانشجویان را چه از سراسر کشور و چه در سطح جهانی در زمینه برنامه‌نویسی و هوش مصنوعی جذب کند. از میان طرح‌های دریافتی، دانشگاه صنعتی شریف آمادگی برگزاری مسابقات در ابعاد بزرگ‌تر و با حضور بیش از ۱۰۰ مهمان خارجی را داشت به همین قدم اول در این مسیر شکل‌گیری مسابقات ملی و بین‌المللی «رایان» در دو بخش برنامه‌نویسی و هوش مصنوعی بود.»

وی می‌افزاید: «مسابقات رایان اولین سری مسابقات برنامه‌نویسی و هوش مصنوعی بین‌المللی در کشور خواهد بود که به صورت حضوری برگزار می‌شود. بخش بین‌المللی این مسابقات در سه مرحله برگزار می‌شود که دو بخش مقدماتی و انتخابی آن به صورت آنلاین و مرحله نهایی به صورت حضوری در دانشگاه صنعتی شریف برگزار خواهد شد. تدوین و اجرای فنی این مسابقات به عهده کمیته علمی دانشگاه صنعتی شریف است و ما نیز ضمن حمایت از رویداد، بر نحوه اجرای فرآیند برگزاری، چه در خصوص دوره‌های آموزشی و چه مسابقات، نظارت خواهیم داشت.» به عقیده خواسته برگزاری مسابقات بین‌المللی با ابعاد قابل قبول می‌تواند فرصت مغتنمی برای شناخته‌تر شدن هرچه بهتر جایگاه علمی کشور در سطح بین‌المللی به وجود بیاورد و آورده‌های جانبی متعددی داشته باشد.

ایجاد فضای رقابتی در سراسر ایران

در بخش ملی مسابقات برنامه‌نویسی رایان تلاش شده که بیشترین حد مشارکت و پویایی در سراسر کشور فراهم شود. خواسته در این رابطه توضیح می‌دهد: «قرار شده است تا مسابقات ملی در ۱۱ استان کشور برگزار شود که امکان شرکت در همه این مسابقات برای شرکت‌کنندگان از سراسر کشور فراهم است. بنابراین تقریباً هر استان یا برگزارکننده مسابقه خواهد بود یا در استان همجوارش مسابقات برگزار می‌شود. همچنین علاوه بر این ۹ استان، از میان استان‌های کمتر برخوردار نیز دو استان میزبان برگزاری مسابقات خواهند بود و در مجموع در ۱۱ استان از ۳۱ استان

کشور مسابقات ملی دانشجویی برگزار خواهد شد.» وی می‌افزاید: «برای درگیر شدن بیشتر و ایجاد شور و نشاط و پویایی در فضای دانشگاه‌ها و میان دانشجویان، تیم برگزارکننده در هر دانشگاه از میان اعضای انجمن‌های علمی دانشجویان آن دانشگاه انتخاب خواهد شد.» تاکنون دو جلسه هماهنگی میان دانشگاه شریف و دانشگاه‌های برگزارکننده استانی برگزار شده است. زمان مسابقات ملی در استان‌های مختلف پس از پایان دوره‌های آموزشی و به صورتی خواهد بود که بایکدیگر هم‌پوشانی نداشته باشند تا امکان شرکت در همه مسابقات استانی برای شرکت‌کنندگان فراهم باشد. خواسته در این خصوص خاطرنشان می‌کند: «زمان دقیق برگزاری مسابقات در وبگاه ستاد توسعه اقتصاد دانش‌بنیان دیجیتال به نشانی iste.isti.ir اطلاع‌رسانی خواهد شد.»

از آماده‌سازی تا آزمون

از جمله مواردی که برای اثرگذاری بیشتر این مسابقات در نظر گرفته شده است، برگزاری دوره‌های آموزشی آنلاین تخصصی برنامه‌نویسی مقدماتی و پیشرفته است. هر یک از این دوره‌ها در ۱۲ جلسه و به مدت ۱۸ ساعت ارائه خواهد شد. رئیس کارگروه نوآوری و تحول دیجیتال در این رابطه توضیح می‌دهد: «برای این که همه دانشجویان و علاقه‌مندان امکان شرکت در دوره‌های آموزشی را داشته باشند، این دوره‌ها با تخفیف ۹۵ درصدی برگزار خواهد شد و در پایان هر دوره به شرکت‌کنندگان گواهی نامه شرکت در دوره آموزشی از سوی دانشگاه صنعتی شریف اعطا خواهد شد. این دوره‌ها به صورت آنلاین برگزار شده و فیلم دوره‌ها نیز در اختیار شرکت‌کنندگان قرار گرفته است.» وی می‌افزاید: «مدرسین این دوره‌ها رئیس و معاون آموزشی دانشکده مهندسی کامپیوتر دانشگاه شریف و هفت نفر از نخبگان برنامه‌نویسی دانشگاه شریف بودند که موفق به

کسب رتبه در مسابقات بین‌المللی برنامه‌نویسی شده‌اند.» به گفته خواسته، برای ترویج بیشتر این فناوری‌های پیشرفته در کشور، امکان شرکت در این دوره‌های آموزشی حتی برای افرادی که در مسابقات شرکت نمی‌کنند هم با همان تخفیفات فراهم شده بود. وی تصریح می‌کند: «این دوره‌ها از فروردین ۱۴۰۳ اردیبهشت برگزار شده است و اگر در ادامه با استقبال خوبی از سوی دانشجویان روبه‌رو شویم با دانشگاه شریف برای برگزاری مجدد دوره‌ها یا برگزاری دوره‌های آفلاین با ویدئوهای ضبط شده از دوره‌ها ریزنی خواهیم داشت.»

از مسابقات ملی تا مسابقات بین‌المللی

پس از برگزاری مسابقات استانی برنامه‌نویسی، یک دوره مسابقه کشوری آنلاین نیز برگزار خواهد شد و در نهایت برگزیدگان این دوره به مسابقه منطقه غرب آسیا رایان راه خواهند یافت که ۱۰ و ۱۱ خرداد به صورت حضوری در تهران همزمان با مسابقات ICPC منطقه غرب آسیا برگزار خواهد شد. مسابقات ICPC بزرگ‌ترین مسابقه بین‌المللی برنامه‌نویسی است که دانشگاه شریف از سال‌های پیش میزبانی منطقه غرب آسیای این مسابقات را به عهده داشته است و امسال این مسابقه بخشی از اولین دوره مسابقه منطقه‌ای رایان خواهد بود که با حمایت‌های معاونت علمی، فناوری و اقتصاد دانش‌بنیان ریاست جمهوری قرار است بزرگ‌تر و با جوائز ارزنده‌تری برگزار شود. تعداد تیم‌های راه‌یافته از دانشگاه‌های کشور به این مسابقه حداقل یک نماینده از تمام دانشگاه‌ها خواهد بود که البته از دانشگاه‌های برتر به نسبت توانمندی‌شان تعداد سهمیه بیشتری در نظر گرفته خواهد شد. این مسابقات ۱۲ برگزیده خواهد داشت.

خواسته تصریح می‌کند: «پس از مسابقه منطقه‌ای رایان، مسابقات بین‌المللی برگزار خواهد شد که در سه سطح مقدماتی، انتخابی و نهایی خواهد بود

